

ALGEBRA 1, Lista 6

Konwersatorium 14.11.2023, Ćwiczenia 17.11.2023.

- 0S. Materiał teoretyczny: Grupa ilorazowa, homomorfizm ilorazowy i zasadnicze twierdzenie o homomorfizmie grup. Produkt grup: definicja, własności, przykłady. Twierdzenie o produkcie wewnętrznym podgrup grupy.
- 1S. Niech $(A, +)$ będzie grupą przemianową i $k \in \mathbb{N}_{>0}$. Definiujemy:

$$kA := \{kx \mid x \in A\}$$

(x dodajemy do siebie k razy). Udowodnić, że kA jest dzielnikiem normalnym A .

- 2S. Znaleźć $k \in \mathbb{N}_{>0}$ takie, że:

- (a) $\mathbb{Z}_{12}/3\mathbb{Z}_{12} \cong \mathbb{Z}_k$;
- (b) $\mathbb{Z}_8/6\mathbb{Z}_8 \cong \mathbb{Z}_k$;
- (c) $\mathbb{Z}_{12}/5\mathbb{Z}_{12} \cong \mathbb{Z}_k$.

3. Czy następujące grupy są cykliczne?

- (a) $S(\mathbb{Z}_3, +_3) \times (\mathbb{Z}_6, +_6)$;
- (b) $S(\mathbb{Z}_3, +_3) \times (\mathbb{Z}_4, +_4)$;
- (c) $K(\mathbb{Z}, +) \times (\mathbb{Z}_2, +)$;
- (d) $K(\mathbb{Z}, +) \times (\mathbb{Z}, +)$.

- 4K. Załóżmy, że $k, n \in \mathbb{N}_{>0}$ oraz $k|n$. Udowodnić, że:

- (a) istnieje jedyny homomorfizm $\varphi : \mathbb{Z}_n \rightarrow \mathbb{Z}_k$, taki że $\varphi(1) = 1$;
- (b) dla homomorfizmu φ z punktu (a) powyżej mamy:

$$\ker(\varphi) = \langle k \rangle = k\mathbb{Z}_n \cong \mathbb{Z}_{\frac{n}{k}};$$

- (c) $\mathbb{Z}_n/k\mathbb{Z}_n \cong \mathbb{Z}_k$.

5. W grupie ilorazowej G/H wyznaczyć rząd elementu $a + H$, gdzie:

- (a) $G = (\mathbb{Q}, +)$, $H = (\mathbb{Z}, +)$, $a = \frac{2}{3}$;
- (b) $G = (\mathbb{Z}_{12}, +_{12})$, $H = \{0, 3, 6, 9\}$, $a = 5$;
- (c) $G = (\mathbb{Q}, +)$, $H = (3\mathbb{Z}, +)$, $a = \frac{2}{3}$;
- (d) $G = (\mathbb{R}, +)$, $H = (\mathbb{Q}, +)$, $a = \sqrt{2}$.

6. Rozważamy grupy G, H oraz dzielnik normalny $K \triangleleft G$. W każdym z poniższych przypadków udowodnić, że $G/K \cong H$ (wskazać epimorfizm $f : G \rightarrow H$, taki że $\ker(f) = K$ i skorzystać z zasadniczego twierdzenia o homomorfizmie grup).

- (a) $G = (\mathbb{C} \setminus \{0\}, \cdot)$, $K = S^1 = \{z \in \mathbb{C} \mid |z| = 1\}$, $H = (\mathbb{R}_{>0}, \cdot)$.
- (b) $G = (\mathbb{R}^2, +)$, $K = \text{Lin}\{(1, 2)\}$, $H = (\mathbb{R}, +)$.
- (c) $G = (\mathbb{C} \setminus \{0\}, \cdot)$, $K = \{1, -1, i, -i\}$, $H = (\mathbb{C} \setminus \{0\}, \cdot)$.
- (d) $G = (\mathbb{R} \setminus \{0\}, \cdot)$, $K = \{1, -1\}$, $H = (\mathbb{R}_{>0}, \cdot)$.
- (e) $G = (\mathbb{Z}, +) \times (\mathbb{Z}, +)$, $K = \{(x, x) \mid x \in \mathbb{Z}\}$, $H = (\mathbb{Z}, +)$.

7. Mamy funkcję

$$f : (\mathbb{R}^2, +) \rightarrow (\mathbb{R}, +), \quad f(x, y) = 4x - 2y;$$

która jest epimorfizmem grup (a nawet przestrzeni liniowych).

- (a) Znaleźć $\ker(f)$.
 - (b) Wskazać podgrupę $H < (\mathbb{R}^2, +)$, taką że $(\mathbb{R}^2, +)$ jest produktem wewnętrznym podgrup $\ker(f)$ i H (w szczególności: $(\mathbb{R}^2, +) \cong \ker(f) \times H$).
8. Czy istnieje $H < (\mathbb{Q}, +)$, taka że $(\mathbb{Q}, +)$ jest produktem wewnętrznym podgrup \mathbb{Z} i H ?
9. Czy grupa S_3 jest izomorficzna z produktem $G \times H$ dla pewnych nietrywialnych grup G i H ?